

Sygn. akt I Ca 141/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Ratkowska

Protokolant: st.sekr.sąd. Bożena Zych

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2015r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Iławie

z dnia 30 grudnia 2014 r., sygn. akt I C 481/14

oddala apelację.

Sygn.akt I Ca 141/15

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego M. S. kwoty 3.485,30 zł z odsetkami ustawowymi od wniesienia pozwu oraz kosztami procesu.

Powódka wskazała, iż jest następcą prawnym Szkoły Wyższej im.P. W. w P. , z którą pozwanego wiązała umowa o świadczenie usług edukacyjnych. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku ponoszenia opłat za studia.

Sąd Rejonowy w Iławie wydał w dniu 3 kwietnia 2014r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający powództwo, od którego pozwany wniósł sprzeciw domagając się oddalenia powództwa.

Sąd Rejonowy w Iławie wyrokiem z dnia 30 grudnia 2014r. oddalił powództwo.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że pozwany jako (...) Szkoły Wyższej imienia P. W. w P. w roku akademickim był zobowiązany do uiszczania czesnego oraz innych przewidzianych opłat zgodnie z § 4 regulaminu studiów uczelni. Decyzją prorektora do spraw nauczania z dnia 24 listopada 2004r. pozwany został skreślony z listy studentów z powodu nie uzyskania pozytywnych wyników w nauce. Uczelnia umową z 18 listopada 2009r. zbyła przysługującą

jej wobec pozwanego wierzytelność wynikającą z nieuiszczenia opłat i czesnego na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Pozwany nie zareagował na wystosowane do niego przez powódkę wezwanie do zapłaty .

Sąd Rejonowy uznał, że strony łączyła umowa o świadczenie usług edukacyjnych zawarta w dniu 28 września 2003r., a więc pod rządami ustawy z dnia 12 września 1990r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz.385 ze zm.)

Jednocześnie zastosowanie znajdował przepis art.160a ust.7 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012r., poz.572), zgodnie z którym roszczenia wynikające z umowy o świadczenie usług edukacyjnych przedawniają się z upływem trzech lat. Art.32 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw stanowi natomiast, iż do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art.99 ust.1 ustawy, o której mowa w art.99 ust.1 ustawy, o której mowa w art.1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art.160a ust. 7 ustawy , o którym mowa w art.1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Tym samym intencją ustawodawcy było objęcie trzyletnim okresem przedawnienia roszczeń wynikających z umów o świadczenie usług edukacyjnych, zawartych również przed dniem wejścia w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27.07.2005r.

W tym stanie rzeczy powództwo podlegało oddaleniu z uwagi na skuteczne podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia.

Powód wniósł apelację od tego wyroku domagając się jego zmiany i uwzględnienia powództwa oraz zasądzenia od pozwanego kosztów procesu za drugą instancję.

Skarżący zarzucił wyrokowi:

1. obrazę prawa materialnego – tj. przepisów art.32 ustawy z dnia 11.07.2014r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw w zw. z art.160a ust.7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym poprzez ich zastosowanie do ustalonego w sprawie stanu faktycznego, podczas, gdy:

a/ przepis art.32 ww. ustawy dotyczy wyłącznie umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art.99 ust.1, powód zaś dochodzi roszczeń z umów o usługi edukacyjne, o których mowa w art.99 ust.4 uPsw;

b/ przepis art.32 ww. ustawy odwołuje się do ustawy, o której mowa w art.1, tj. do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z 27.07.2005r., a nie ustawy poprzedniej z 1990r. – natomiast umowę z cedentem zawarł jeszcze pod rządami ustawy z dnia 12.09.1990r. o szkolnictwie wyższym;

2. obrazę przepisów prawa materialnego , tj. przepisu art.118 kc poprzez jego niezastosowanie do ustalonego w sprawie stanu faktycznego w zakresie, w jakim przepis ten przewiduje 10-letni, ogólny termin przedawnienia roszczeń, podczas gdy roszczenia z umów o warunkach odpłatności za studia na uczelni niepublicznej ulegają przedawnieniu z upływem lat 10.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację należało uznać za nieusprawiedliwioną, gdyż stanowiące jej

podstawę zarzuty nie zasługiwały na podzielenie.

Wskazać należy na wstępie, iż zgodnie z art.505¹³ §2 kpc w wypadku, gdy sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Stan faktyczny w sprawie niniejszej sporu nie budził, a dokonana przez Sąd pierwszej instancji ocena prawna ostatecznie wymagała aprobaty.

W dacie zawarcia przez pozwanego i poprzednika prawnego powoda umowy o pobieranie nauki w ramach studiów obowiązywała ustawa z dnia 12 września 1990r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 1990r. Nr 65, poz.385). Elementem stosunku prawnego łączącego uczelnię i studenta były również postanowienia regulaminu studiów. Wynikający z nich obowiązek uiszczania opłat za pobieranie studiów nie został przez pozwanego zrealizowany za cały okres, w którym miał on status (...) Szkoły Wyższej im. (...) w P., co doprowadziło do powstania przysługującej uczelni wierzytelności stanowiącej następnie przedmiot umowy cesji zawartej z powodem.

Pozwany w sposób usprawiedliwiony odmówił dokonania zapłaty dochodzonego przez powoda świadczenia, gdyż skutecznie podniósł zarzut przedawnienia zgodnie z art.117§2 kpc . Stosownie do art.160a ust.7 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012r., poz.572) roszczenia wynikające z umowy o świadczenie usług edukacyjnych przedawniają się z upływem trzech lat. Przepis art.32 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw stanowi natomiast, iż do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art.99 ust.1 ustawy, o której mowa w art.1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art.160a ust. 7 ustawy , o której mowa w art.1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Objęcie trzyletnim okresem przedawnienia roszczeń wynikających z umów o świadczenie usług edukacyjnych, zawartych również przed dniem wejścia w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27.07.2005r. w sposób dosłowny dotyczy roszczeń wynikających z pobierania nauki w szkołach publicznych, co nie oznacza, że odmiennie ma się kształtować kwestia przedawnienia roszczeń wynikających z zawartych w tym samym okresie (pod rządami ustawy z 1990r.) umów dotyczących kształcenia w uczelniach niepublicznych. W ocenie Sądu Okręgowego przytoczona na poparcie takiej tezy argumentacja skarżącego jest chybiona, gdyż brak odniesienia w art.32 ustawy z 11.07.2014r. do umów o usługi edukacyjne, o których mowa w art.99 ust.4 uPsw wynika z tego faktu, że te ostatnie świadczone były w ramach prowadzonej przez uczelnię niepubliczne działalności gospodarczej , wobec czego wynikające z nich roszczenia przedawniają się z upływem lat trzech na podstawie art.118§2 kc. Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia działalności gospodarczej pozostawiając tę kwestię orzecznictwu i nauce prawa cywilnego. Pojęcie działalności gospodarczej występuje na płaszczyźnie innych aktów normatywnych, w tym również na gruncie prawa publicznego. Za powszechną przyjmuje się definicję działalności gospodarczej zawartą w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U.2013r.672 t.j. ze zm.) , zgodnie z którą jest to zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopaliny ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Powszechnie przyjęty jest pogląd o zarobkowym charakterze działalności gospodarczej, jednakże za działalność gospodarczą w rozumieniu art.118§2 kc uznaje się również działalność podejmowaną non for profit (działalność taką prowadzą np. spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe czy spółdzielnie mieszkaniowe). Roszczenie podlegające ogólnemu trzyletniemu terminowi przedawnienia musi być bezpośrednio związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, a z taką sytuacją mamy do czynienia w wypadku odpłatnego świadczenia usług edukacyjnych. Przed wejściem w życie ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym wskazywano, że odpłatne i systematyczne wykonywanie przez uczelnię zajęć dydaktycznych jest wykonywaniem przez osobę prawną we własnym imieniu, zawodowo działalności usługowej w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność taka charakteryzowała się profesjonalnym charakterem i była podporządkowana regułom opłacalności i racjonalnego gospodarowania, była działaniem wykonywanym na własny rachunek i cechowała się powtarzalnością działań i uczestnictwem w obrocie gospodarczym. Elementy te odróżniają działalność szkół niepublicznych od tożsamej przedmiotowo działalności publicznych szkół wyższych, które mają ustawowy, konstytucyjny obowiązek wykonywania zadań publicznych przez świadczenie bezpłatnych usług edukacyjnych (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2003r., III CZP 38/03, Lex nr 79009, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004r. III CSK 22/04, Lex nr 141854).

Mając powyższe na uwadze należało dojść do wniosku, iż dochodzone przez powódkę roszczenie uległo przedawnieniu, co skutkowało wnioskiem , iż zaskarżony wyrok odpowiada prawu , wobec czego apelację jako bezzasadną oddalono na podstawie art.385 kpc.